

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Oihane Perea Perez de Mendiola

*Gasteiz, Araba
(1977)*

Aurkibidea

Biografia

Gasteizen jaio zen Oihane 1977an. Ama gasteiztarra du, aita Algortakoa. Euskaltegian ikasi zuten euskara gurasoek, ondoren transmititzeko. Tokieder ikastolan eta Arantzabelan ikasi zuen. Ondoren, batxillergoa Koldo Mitxelena institutuan egin zuen. 'Euskaldun zahar in vitro' dela dio, umetan emakume euskaldun batek zaindu zuelako, eta euskara transmititu ziolako. Majisteritza ikasi zuen Gasteizen; ikasketa horiek euskaraz egin zituen lehen belaunaldikoa izan zen. Bertso munduan ezaguna da Oihane: 12 urterekin bertso-eskolan izena eman, eta ordutik bertsotan darrai. Hamasei urterekin bertso-eskolako irakasle lanetan hasi zen, gaur egun arte. Gasteizen hasi, eta Araban bertso-eskolak zabaltzen lan eskerga egin du. Euskal Herriko Eskolartekoan parte hartzen hasi zen, eta San Prudentzio Sariketa hamaika aldiz irabazi du. Lau aldiz izan da Arabako txapeldun.

Zintak

GAS-025

- **Proiektua:** Gasteizko Euskararen Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia - Lizeaga, Irati
- **Data:** 2019-04-08
- **Iraupena:** 71 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Odria, Haizea

Pasarteak

1. Gurasoen euskalduntzea

- **Erref:** GAS-025/002
- **Iraupena:** 0:04:48. **Hasi:** 00:00:24. **Bukatu:** 00:05:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Euskara » Euskararen historia

Laburpena:

Ama gasteiztarra du eta aita bizkaitarra. Biak erdaldunak ziren elkar ezagutu zutenean baina euskararekiko kontzientzia oso argia zuten eta euskalduntze prozesua abiatu zuten. Garaiko mugimenduetan parte hartu zuten eta euskaltegian ikasi zuten euskara. Seme-alabak jaio zirenean oso argi izan zuten hauekin euskaraz komunikatu nahi zutela. Hasiera batean euskarazko kantak abesten zizkieten Oihaneri. Umetan zaintzen zituen emakumeak, Lupek, transmititu zien batez ere euskara. Ia aldi berean ikasi zuten Oihanek eta bere gurasoek.

2. Ikasle garaia, euskararen aldeko etengabeko borroka

- **Erref:** GAS-025/004
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:05:35. **Bukatu:** 00:07:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Euskara

Laburpena:

Toki Eder ikastolan ibili zen umetan eta geroago Arantzabela ikastolan. Bigarren Hezkuntza Koldo Mitxelena egin zuen, euskaraz zegoen institutu bakarra. Unibertsitatean Magisteritza ikasi zuen eta Lehen Hezkuntza euskaraz egin zuen lehen belaunaldia izan zen. Ibilbide guztia euskararen aldeko etengabeko borroka bat izan zen.

3. Arabako ikastola publikoen fenomenoak

- **Erref:** GAS-025/005
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:07:07. **Bukatu:** 00:07:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Araban, gurasoek bultzatuta, ikastola publikoak sortu zituen Aldundiak.

4. Euskararen aldeko hautua

- **Erref:** GAS-025/009
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:09:25. **Bukatu:** 00:12:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Ikastolatik kanpo, lagun artean gazteleraz egiten zuten. Baina heldutasuna eta kontzientzia hartzen joan ziren heinean, euskararen aldeko hautua egin zuten. "Euskañola" izan da gehien erabili duten hizkuntza.

5. Bertsolaritzan nola hasi zen

- **Erref:** GAS-025/010
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:12:06. **Bukatu:** 00:15:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Gaztetxotan hasi zen bertso-eskolan, 11-12 urterekin. Serapio Lopez bertsolaria bere irakaslea izan zen Arantzabela ikastolan, eta haren ustez idazten trebea zen Oihane, baina alperre. Hark konbentzitu zuen bertso-eskolan probatzeko. Hala ere, bere adineko haurrik ez zen orduan eskolan. 16 urte ingururekin hasi zen irakasle gisa eta jende gaztea bertso-eskolara erakartzen. Geroago Arabako beste herrietan ere bertso-eskolak bultzatzen ahalegindu ziren.</p>

6. Gasteizko bertso-eskolan unibertsitateko ikasle asko

- **Erref:** GAS-025/012
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:16:43. **Bukatu:** 00:18:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Gasteizko bertso-eskolan kanpoko jende asko ibili da, batez ere unibertsitatearen eraginez.</p>

7. Bertso-eskolak, euskalduntze prozesuan ezinbestekoak

- **Erref:** GAS-025/013
- **Iraupena:** 0:04:21. **Hasi:** 00:18:22. **Bukatu:** 00:22:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Oihaneren ustez, bertsolaritzak euskararen ahozko erabilpenerako baliabideak ematen ditu eta hor dago bertso-eskolen arrakastaren gakoa. Lagunarte euskaldun bat ere ematen du; jende askok ideologia eta hizkuntza aldetik "bere familia" topatu du bertso-eskoletan.</p>

8. Eskolarteko bertsolari txapelketak

- **Erref:** GAS-025/014
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:22:43. **Bukatu:** 00:23:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Eskolarteko bertsolari txapelketetan parte hartzen hasteak irekiera bat suposatu zuen: beste euskaldunak eta euskalkiak ezagutu eta aldi berean arabarrak existitzen zirela erakustea. Motibazioa handi bat izan zen.

9. San Prudentzio sariketa

- **Erref:** GAS-025/015
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:23:53. **Bukatu:** 00:25:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

San Prudentzio sariketan lehen aldiz 16 urterekin hartu zuen parte eta 26 urtez lehiatu da txapelketan. Txapelketa aldatuz eta garrantzia hartuz joan da.

10. Beraien garaian bertsolaritzarekiko konpromisoa handiagoa zen

- **Erref:** GAS-025/016
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:25:10. **Bukatu:** 00:26:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

80. hamarkadan hazkunde handia egon zen bertso- eskolan. Orain berriz ari da pizten. Gizartea aldatu egin da eta gaur egun, nahiz eta jendea sortzaileagoa den, bertsoarekiko konpromisoa ez da hainbestekoa. Hala ere, Oihaneren iritziz, bertsoaren zentralitatea bermatzen duen belaunaldi bat dator orain.

11. Lau aldiz Arabako txapeldun

- **Erref:** GAS-025/018
- **Iraupena:** 0:03:51. **Hasi:** 00:27:45. **Bukatu:** 00:31:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Lau aldiz izan da Arabako txapelduna. Gaztetxotan gogo izugarria zuen txapelduna izateko eta horren bila zihoan. Baina geroago erlaxatu egin zen, lehentasunak aldatu zituen eta orduan etorri zen txapela, hainbat urtetan txapeldunorde izan eta gero. Bertsoa epaitzerako orduan subjektibitate handiak daude. Artea "puntuagarria" izatearekiko zalantzak dauzka. Hala ere, txapelketak erakusleiko onak dira, nahiz eta txapelak pisu bat ere sortzen duen.

12. Emakume bertsolariak Araban

- **Erref:** GAS-025/019
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:31:36. **Bukatu:** 00:34:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Genero ikuspuntutik, Arabako bertsolaritzaren historia desberdina izan da, ez baitzuten aurrekaririk. Beraiek abiatu zirenean zegoen mugimendua oso ezkertiarra eta feminista ere bazen. Gurasoek asko motibatu dute bertsolaritzan jarraitzera, hain zuzen ere emakumea izateagatik. Oihaneren lehen bertso- eskolan denak emakumeak ziren. Baina beste leku batzuetan gizarte kontserbadore eta matxista batetik emakumeek bertsolaritza berri bat sortu behar izan dute eta bidea zailagoa izan da.

13. Arabako bertsolariak, "oso taldekoak"

- **Erref:** GAS-025/020
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:34:26. **Bukatu:** 00:36:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Adin batetik aurrera, badirudi emakume bertsolariak desagertu egiten direla plazetatik. Ama izan ondoren plazan jarraitzen lehena izan zen Oihane. Arabako bertsolariak "oso taldekoak" direla uste du; taldearen babesak laguntzen die bertsoekin nekatzen hasten direnei.

14. Arabako Bertsozale Elkarteko eragile

- **Erref:** GAS-025/021
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:36:47. **Bukatu:** 00:39:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Arabako Bertsozale Elkarteko eragile da Oihane. Pixka bat denetik egiten du,

baina batez ere bertsolaritza klaseak ematea gustatzen zaio. Gaur egun Arabako lautadako mendialdean eta Arabako Errioxan ibiltzen da. Talde txikiak eta aniztasun handikoak dira. Bertso-eskoletan ere ibiltzen da eta baita ikastetxeak edo aisialdiko ekintzak koordinatzen ere.

15. Bertsolaritzari esker, euskara dibertsioarekin lotzen dute Arabako haurrek

- **Erref:** GAS-025/022
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:39:47. **Bukatu:** 00:41:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Gaur egun bertsolaritza klaseak ematen ditu Arabako lautadako mendialdean eta Arabako Errioxan. Haur horientzat zaila da aisialdia, oso sakabanatuta bizi direlako. Batxilergoa ikastera ere kanpora joan ohi dira. Baina bertsolaritzari esker, euskara dibertsioarekin lotzen dute.

16. Bertsolaritza euskara ikasteko prozesuan

- **Erref:** GAS-025/024
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:43:40. **Bukatu:** 00:45:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

<p>Euskara ikasteko prozesuan helduak ere gerturatzen dira bertso-eskolara. Ironia edo bigarren zentzua ulertzea, hizkuntza bat guztiz menperatzera iristea dela iruditzen zaio. Euskaltegian ikasi duen jende asko bertsoa ulertzera iristen denean sentitzen da "benetan euskaldun". Gasteizko bertso-eskolatik pasatako jende asko dabil euskararen inguruan lanean.</p>

17. Euskararen egoeraren bilakaera Gasteizen

- **Erref:** GAS-025/025
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:45:38. **Bukatu:** 00:48:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Bera umea zela, Gasteizen ez zekien inork euskaraz, kanpotik lanera etorritako jendeak izan ezik. Hizkuntz eredu ezberdinen legeak ez du mesederik egin. Herri txikietan ia ez dago A ereduko ikastetxerik eta onuragarria izan da bai hizkuntzarentzat, bai gizarte harremanentzat ere. Baina Gasteizen A eredu mantendu da eta Oihaneren ustez integrazioarako erabaki okerra izan da.

18. Gasteizen euskaraz bizi daiteke?

- **Erref:** GAS-025/026
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:48:27. **Bukatu:** 00:51:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gaur egun euskaraz bizitzeko modua aurkitu dezakezu Gasteizen. Oihane ez da orain bertan bizi, baina duela 20 urte euskaraz bizi zitekeen %80an. Guraso elkarteetan lehenengo aldiz jende euskalduna dago; parkeetan euskara entzuten da... Aiton-amona euskaldun-berriak daude, Oihaneren gurasoak adibidez. Aurreiritziak direla eta ezustekoak hartu izan ditu.

19. Gasteiztarra eta euskalduna?

- **Erref:** GAS-025/027
- **Iraupena:** 0:04:56. **Hasi:** 00:51:42. **Bukatu:** 00:56:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Kanpora joan izan denean, aurreiritziak eta gutxiesteak bizi behar izan ditu. Arabarrek konplexua ere izan dutela uste du, bigarren mailako euskaldunak direla sentituz. Goierriko Osinalde bertso sariketan lehen aldiz parte hartu zuen arabarra izan zen Oihane eta han gertatutako anekdota kontatzen du. Arabako bertsolarien erabaki kontzientea izan da beraien burua beste herrialdeekin ez konparatzea.

20. Euskara Gasteizko aisialdian

- **Erref:** GAS-025/028
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:56:38. **Bukatu:** 00:59:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia » Kultura

Laburpena:

Oihaneren ustez, desoreka dago hezkuntzari esker euskaldundu den jende multzoa eta aisialdiko eskaintzaren artean. Askotan elebitasunaren errua da. Erabaki sendorik ez dela hartu uste du eta ez dela euskalduntze prozesuan aisialdiaren garrantzia ikusi. Euskarazko sorkuntzak izan beharko luke Gasteizko aisialdiko eskaintzaren "harribitxia".

21. Euskararen aldeko mugimenduak Gasteizen

- **Erref:** GAS-025/029
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:59:21. **Bukatu:** 01:02:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Bere auzoan, Aranbizkarran, Amaia Zentroa bultzatu zuten. Han antolatzen diren ekintzak aipatzen ditu. Hiri mailan, GEU elkarteak, Hala Bedi irratia... aipatzen ditu.

22. Euskaltegien garrantzia

- **Erref:** GAS-025/031
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 01:02:20. **Bukatu:** 01:04:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:

Euskaltegiak hezkuntza sistemaren porrota estaltzen ibili direla esango luke Oihanek eta euskara ikasteari orduak eta dirua eskaintzen diotenen meritua azpimarratzen du. Interesgarria litzateke eragile guztiak elkartu eta norabide berean eraikitzea.

23. Musikaren garrantzia 80. hamarkadan

- **Erref:** GAS-025/032
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 01:04:17. **Bukatu:** 01:06:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kultura

Laburpena:

80. hamarkadan musikak garrantzia handia izan du Gasteizen. Musikarekin mobilizatu den belaunaldi bat egon da. Hertzainak, La Polla, Betagarri...

24. "Araban errebelde izatea, euskalduna izatea da"

- **Erref:** GAS-025/034
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 01:09:21. **Bukatu:** 01:10:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Oihanerentzat euskara mundua aldatzeko tresna bat da, iraultzarako tresna. Bere nortasunaren parte da.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-03

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com